

شاهنامه فردوسی و نسخه خطی کتابخانه ملی فلورانس

بنام خداوند اهل کتاب

توانا بود هر که دانا بود

[...] به آگاهی جناب عالی و خوانندگان مجله شما می‌رسانم که «ساختگی بودن نسخه فلورانس» ادعای که در «نامه بهارستان» (شماره ۲، ۱۳۷۹، ص ۱۷۴-۱۷۵) چاپ شد و خوانده می‌شود، کاملاً نادرست و گمراه کننده می‌باشد، زیرا:

- ۱) نسخه خطی شاهنامه فردوسی مؤرخ ۶۱۴ ه. ق که در کتابخانه ملی فلورانس خوشبختانه نگه داشته می‌گردد دست‌نوشته فارسی اصیل و کهن و قشنگ است. هم از دیدگاه ساختار باستان‌نویسی (Palnography) آن یعنی ماده کاغذ و مداد و خط و تزئین و صفحه‌بندی، هم بر پایه مدارک و اسناد تاریخی آن کتابخانه؛
- ۲) همان نسخه، مستند است که اواخر قرن شانزدهم میلادی یعنی بیش از چهار صد سال پیش، از مصر به کوشش دانشمند و جهانگرد Gerolamo vecchietti به رم و پس به فلورانس آورده شد؛
- ۳) همان نسخه فقط یک قرن پیش (در سال ۱۹۰۳ میلادی) در فهرست آن کتابخانه ثبت و معرفی شد تحت عنوان «در تفسیر قرآن به زبان عرب از نگارنده گمنام» (ر. ک.:

G. MAZZATINTI - F. PINTOR, *Inventari dei Manoscritti delle Biblioteche d' Italia*. Volume XII; Firenze, R., Biblioteca Nazionale Centrale, Forli, 1909-1903, p. 108.

ج. مازاتینتی و ف. پینور، فهرست‌های نسخه‌های خطی کتابخانه‌های ایتالیا، جلد ۱۲، فلورانس، کتابخانه ملی مرکزی، چاپ شهر فورلی، سال ۱۹۰۳/۱۹۰۲، ص ۱۰۶۰؛

- ۴) هیچ کدام از خوانندگان و پژوهش‌گران هم چنانچه مستند است هنگام چهار صد سال و بیش، همان نسخه را ندید، ناخواند و یا مورد نظر نکرد تا اینکه بنده این کاوش و بینش و پژوهش نمودم و خبر باز یافتن دست‌نوشته «شاهنامه فلورانس» را در تاریخ چهارشنبه ۲۷ دسامبر سال میلادی ۱۹۷۸ به جهانیان عرض نمودم. (ر. ک. مجله لقمان، چاپ تهران، سال ششم، شماره دوم، ۱۳۶۹، ص. ص. ۶۴ تا ۵۵). بنابراین ساختگی آن نسخه گران بها و اصیل و گرامی پارسی به نفع و منفعت و سودمندی کی و کس بود؟
- اصیل بودن آن نسخه روشن و پیداست علی‌رغم چند نقایص و غلط‌های خطی که در همان نسخه دیده می‌شود و یا این چند نقایصی برهانی دیگر از اصلیت دست‌نوشته فلورانس است. شاهنامه خوانان و شناسان و فردوسی‌دوستان یعنی پژوهش‌گران و محققان این نکته را تأیید می‌نمایند چون سخن فردوسی را تحقیق می‌کنند. بینا و دانا را فردوسی دوست دارد و او نابینا و نادانا و نشنوا را دوست ندارد. به عبارت دیگر، فردوسی دشمنان شاید در زمان سلطان محمود غزنوی زندگی می‌کردند.

گشادن ز چشم خرد بند را

چه زیباست رای خردمند را

ملاحظه هم فرمایید که در مقاله «کتابخانه و اتیکان» (نامه بهارستان، شماره ۲، ص ۱۴۸-۱۴۹) راجع به تاریخ کتابخانه و ویژگی‌های مجموعه‌های مخطوطات آن و دست‌نوشته‌های عربی، پارسی، ترکی، اطلاعات کاملاً درست و صحیح متأسفانه دیده نمی‌شود. در این بابت پژوهش‌گران علاقه‌مندی به رم (و فلورانس) تشریف آورده و مایل باشند، بنده آماده‌ام ایشان را راهنمایی نمایم؛ والسلام.

پروفسور آنجلو میشل پیه مونتسه

دپارتمان خاورشناسی، دانشگاه رم

prof. ANGELO RICHELIE PIEMONTESE

DIPARTIMENTO DI STUDI ORIENTALI
UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI ROMA «LA SAPIENZA»

P.le Aldo Moro, 5 - 00185 ROMA
Tel. (06) 49.10.63 - Fax (06) 44.51.209
studiorient@uniroma1.it

Dr. N. Potallebi Kashani
Editor-in-Chief
NAMU-ye Baha'arestan
POB 11365-954 Tehran/Iran

بنام خداوند اهل کتاب
توانا بود هر که دانا بود

کتاب آقای سردبیر گرامی

به آقای جناب کالی و خوانندگان محله شما میرسانم که «سافتگی بودن نسخه فلورانس» ادعاییکه در نامه بهارستان شماره ۱۳۷۹، ۲، ص ۱۷۵-۱۷۴ چاپ شد و خوانده میشود، کاملاً نادرست و گمراه کننده میباشد، زیرا (۱) نسخه خطی شاهنامه فردوسی مورخ ۷۱۴ هجری که در کتابخانه ملی فلورانس خزانگیته نگهداری میگردد دستنویشته فارسی اصیل و کهن و قشنگ است هم از دیدگاه ساختار باستان نویسی (PALYOGRAFY) آن یعنی ماده کاغذ و مدار و خط و تزئین و صفت بندی هم بر پایه مدارک و اسناد تاریخی کتابخانه (۲) همان نسخه استند است که او افرقن شانزدهم میلادی یعنی بیش از چهارصد سال پیش از عصر بکوشش دانشمند و جهانگرد GERALAMO VECCHIETTI به رم و پس به فلورانس آورده شد (۳) همان نسخه فقط یک قرن پیش (در سال ۱۹۳ میلادی) در فهرست آن کتابخانه ثبت و معرفی شد تحت

عنوان در تفسیر (آن بزبان عرب از کتابخانه گمنام) در
G. MAZZATINTI - F. PINTOR
INVENTARI DEI MANOSCRITTI DELLA BIBLIOTECA CENTRALE, FORLÌ 1903-1903, p. 105
R. BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE, FORLÌ 1903-1903, p. 105
ج مازاتینتی و ف. پینور، فهرست کتابخانه ملی فلورانس، چاپ شهر فورلی، سال ۱۹۰۳/۱۹۰۲، ص ۱۰۵.

(۴) هیچ کدام از خوانندگان و پژوهشگران همصنایه مستند است هنگام چهارصد سال و بیش همان نسخه را ندید نخواهند و یا مورد نظر نگردند تا اینکه بنده این کاوش و بینش و پژوهش نمودم و خبر بزرگ یافتن دستنویشته شاهنامه فلورانس را در تاریخ چهارشنبه ۲۷ دسامبر سال ۱۹۷۸ میلادی به جهانفهمان عرض نمودم. رکه محله نعمان ۳۳ مردان سال ششم ۱۳۷۹ هجری قمری ۱۹۶۰ میلادی بنا بر این سافتگی آن نسخه گران بها و اصیل و گرامی پارسی به نفع و منفعت و سودمندی

کمی و کمی بود؟ اصیل بودن آن نسخه روشن و بیدار است علی رغم چند تقاییر و غلطیهای خطی که در همان نسخه دیده میشود و یا این چند تنگنای برهانی دیگر از اصیلت دستنویشته فلورانس است شاهنامه خوانان و شناسان و فردوسی دوستان خطی پژوهشگران و محققان این نکته را

تأیید مینمایند چون بعضی فردوسی را تحقیق میکنند بنیاد دانا را از فردوسی دوست دارد و او نایینا و نادانا و نشنوا را دوست ندارد به عبارت دیگر فردوسی دشمنان شماید در زمان سلطان محمود غزنوی زندگی میکردند چه نویاست ای خردمند را

علاقه فرمائید که در مقاله در کتابخانه و ایمان (نامه بهارستان ۲، ص ۱۴۶-۱۴۸) راجع به تاریخ کتابخانه و ویژگیهای مجموعه های مخطوطات آن و دستنویشته های عربی، پارسی، ترکی، اطلالیات کاملاً درست و صمیمیح تر استند دیده نمیشود. در این باب پژوهشگران علاقه مندی به رم (و فلورانس) تشریف آورده و مایل باشند، بنده آماده ام ایشانرا راهنمایی نمایم و السلام

استاد زبان و ادبیات فارسی
در دبیرستان فلورانس
Prof. Angelo Ricchie Piemonte

کلیشه نامه ارسالی پروفیسور پیه مونتنسه استاد زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه رم و کاشف نسخه «شاهنامه فلورانس».

